

Ի ՍԹԱՆԳՈՒ, 24 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՐՈՒՍԻԱ ՄԷՍԻԼԷՍԻ

Էնտէքանտան Վելժ դազէթասընըն
Սէն Բէթըրսպուրկտաքի մուխպիրի ,
մէզքիւր դազէթաեա չու վէճՏ իլէ եազ-
մըյ տորր :

Իսթանպուլում քի սէփորիմիդ ժէնէ-
րալ Ինճաթիէլ ճէնապլընին, Հիւ-
քիմէթի սէնիյէտէն, Գարա-տէնիդէ
զըրհլը պիր Փըրըպի տոնանմա իտիւ-
իյէմէք ռուխսաթը թահսիլ իյլէմէք ի-
շին Պապը ալիյէ մըւրաճաթ իյլէմէ
օլտո ղու՛նու վէ կիզլի սուրէթտէ Խնշա
օլու՛մուշ օլան վէ Բըրլ (Ազօֆ տէնի-
ղին/ն աշըրնաա) թէմսիյէ օլու՛նու տէհ
շէթու պիր թէրսաննին, մէզըիր ֆըր-
գայի տոնանմաեր գապուլ իյլէմէն հա-
զըր պուլու՛նտուղու՛նու պու՛նտան ագ-
տէս պիտիորմիլ իտիմ: Եալընըզ հիւ-
քիմէթիմիդ, մէզըիր թէքլիֆին Պապը-
ալի թարաֆըրնան գապու՛ն ըլտոտ օ-
լու՛մաթըրնան սօնըր, նիյէթ ու ճէֆ-
քէսըրըր ալէնի սուրէթտէ պէտան իյլէ-
մէքլէյի մըւնասիպ կէօրմիլ տիւր:

Շեղվեցեալք անյարսնըզ քի Ռուսիա
հիւ քիւմէթի, տէր հալ վագալարու ճե-
վապ վիրմէք իչին էվլէլինտէն հազըր-
լըզ կէօրմէգտէն պէօյլէ պիր պէեանաթ
իւեմէզ իտի, իմտի, մէգքիւր վագա-
լադ, պաշգա պիր շէյ օլամաեըպ, իլ-
լա, իգթիգալի հալտէ, զօր իէ Չանագ
դալէտէն կէչէպիրիսուրէթտէ գուվլէթ-
լի պիր տօնանմանըն Գարա տէնիգէ կիր-
մէսի, վէ բըրէնս կօրչագօթուն պէեա-
նաթլընա դարշը բըրօմէսթօ իյէմէնէ
էն զինեատէ մէնֆաաթլարը պուլունան
իւջի հիւքիւմէթէրին, ետնի, Ավսթրիա
իւէ Թիւրքիաննի սինօրլարըննա Ռուս
աւաքիրինին ճէմ իտիմէսի տիր :

Մեզքիւր թէտպիւրլէր էվէլէնտէն
իթթիխազ օլունմուշ օլմազա իտի,
բըրէնն Կօրչադօֆուն թահրիրաթը ու-
մումիէնէի, ֆայիտէսիզ վէ հաթթա
թէհլիքէլի պիր կէսթէրիշ օլմուշ օլա-
նազ իտի, չիւնքի, օլ վազըթ մէզ
քիւր թահրիրաթ, Բարիս ահտնամէսի-
նէն պօզուլմասընը իսթէմէնէն հիւքիւ-
մթլըրին շիւփհհային ունանտըմազ-
տան պաշդա պիր շէյէ եարամազ իտի,
Եազընտա Չանազ Գալէսինտէ,
Միւնթէմէայի Ամլիրդա հիւքիւմթթ
թարաֆընտան սաթըն ալընմըշ օլան
զընլը կէմիլըտէն միւրէքքէպ տէհ
թլըլու պիր Բուս տօնանմասընըն կէօրիւ-
նէնէկին, սիւլըրէ էվէլէնտէն պիտոր-
մէքլիյի իքթիգատէն առտ իտէրիմ-
էզա, Վիւննա Գապինէթօսու իլէ Պա-
պը ալի ուզլամազ իսթէմտիքէրինտէ,
Իփունա վէ Բըրութ նէհլըրլէր թարա-
ֆընտան ապէրիճէ պէօյիւք պիր կէօս-
թէրիշ վազը օլանազ տըր :

Կրեւա մէջունէն պուրաւա կէլիշ
լան ժէնէրալ ինեաթիէվ, իսթանպուլ
իթմէք իւզրէ եօլա չըքմըլ տըր, միւ-
րիլիյճ ճէնապլէրի, մէջքիւր մէնէլէ

Հազգընտա թափօիլլի թալիմաթ վե
րուխսաթի քեամիլէ ախզ էյլէֆէ տիր :

Վիկննատաքի Նիոլ ֆրէյ Բրէսնամ
շագէթատա , շէօյէ օգուհմուշ տուր :

ԴՆԱՅՐԸ ԶԻ ԻՆ ԴԵՅՈՒՆՆԵԱՄԱՐԸ ,
ԲՆԱԽԱՆՆՆԻ ՄԵՐՔԵՄԱՐ ՕՒՆՈՒ ԹԱՎԸ ՈՒ
ՀԱՐՔԻԹԻ , ԴԵՂԵՐԱՆ ՀՏՈՒՆԱԼԻ ԵՒ ՎԱՅՐ
ԻՆՊԵՆ ԻԹՎԻՆ ՕՒՆՈՒ ՄԵՎԵԼԹԵՐԻՆՔԵՄՔԻ
ԹԵՄԻՆԸ ՄԱՅԻՐ , ՄՈՂՐՈՒՄԱՆ ՄՈՂՐՈՒ
ՎԵՐ ՀԱՊԱՐԹ ՄԻՐ :

«Թագիեաթը ի՛նչ, մէջքիւր խուսուսուս, Բրուսիալլաբըն հլեհնանընթ մուհիպ օլմանանագ տըր. չիւնքի Բըլէն Կորչադօֆուս պեօյլէ պիր մաթլուպաթա չըզըմասը, ղայէթլէ իհմիմալ-տէն պուլունտուղու իւզըն, Բուսիանըն. Ֆրանսա վէ Բրուսիա մուհարէպլահտէ իթմիթազը կյլմիշ օլտուղու իւպրիէն. ճամ պիթարաֆլըըլ իշին, քէտի միւլ-քետաթթըն խազ կյլմէ քլիքտէն պաշ-գա պիր չէյ տէյիլ տիր :

«Պու թարգ պիր շէյէ չըգըըըւ-
նաղը , հիշ պիր քիմսէ իշին , թէան-
հիւպ իտիճէք պիր շէյ տէյիւ իտի .
լաքին Ուէն-իւթըըըպուրէ Գապինէիօ
սուռուռ պէօյէ պիր րիայէթօղիքլէ ,
վէ էքրանէ սուրլթատէ , եհիգիւնտէքի
մաաքէյի պիր թարաֆա աթաճաղը ,
վէ տէրին սուրլթատէ ագտ իտիմիշ օլան
էօյէ պիր առնանմէտէն քէնտիքի ազատ
իլան իտէճէյի , քիմսէնին խաթըըընտան
կէյմէգ իտի ,

[illegible]

« Սեն-Բէթըրսպուրկ գապինէթօսու-
նէն իշ պու թալը ու հաբէքէթթ, դա-
նէթլէ աղըը պիր թասապվուը իճթիմա-
ի մէյտանէ չըգարմըը տըը, վէ պիզ
ի Ալթըթիատա պուլունմագտաեըզ,
անճագ հիւքիւմէթիմիզ, ալիքեար պիր
ի յէթէ քէսպ իճթիշ օլան իշ պու եւ-
ի հալի, թէքմի աղըրըըը իյէ կ'օղ
օնիւնէ աճագ տըր ուլլի իւմրոտ իթ-
ի կիլ- քէզալիք իճթիմալան օլաու-
ու իւրքէ, զսլէթլէ եագըն օլան պիր
աղը յէթիզ պալէ (ապագայ) մուվաֆ
աղը յէթլէ գարչը ցօյմանըն միւհ-
թաճիեթի մէյտանէն չըգտըգտա, Ա-
ըսթիատա, նէատում, վէ նէու գուվ-
էթէքսիւնէք տըր տէյի մէմուլ իթ
իլլիթ» :

Ամանեանքն Թրանքֆօրթ չէ հրին.
է թապ ու նէ չր օրունան Թրանքֆուր-
էր Յայթունկ նամ ռադէթաւ : Վէ Գ

նի՞նք Զայթունէկ նամ սայիր պիր Աւման-
եա շաղթթտը, մէջքիւր մոտտէնին,
սուրհտա եախտտ մուհարէպէտէ գորաթ
գըլաճաղը, ինկիթէրրանըն սիւլուք
իտէճէյի թալը ու հարէքթթէ թապի
պուլունմագտա տըր տէյիպ, Ալըթթ-
ըիա, պու մէսէլէ իչին, սիւհա տափ-
ըանմաեաճագ տըր տէյի պէեանը էֆ-
քեար իյլմէքտէ աիրլըր :

Լծնորատաքի Թայքդզ դազէթատը-
նըն, Պէրլինտէ պուլունան մուխպիրի
տախի, Բուսիանըն նօթասը իւզերինն
եւազորղը պիր մէքթուպունտա, շու-
աթիտէքիւրինի տախի իրավէ իյլեմիշ
տիր:

1856 սենեօս անտնամեսի իւլ, հէր
նէ գատար աչըգտան աչըղա մէն խոխի-
միշ իսէ տէ, Բուսիա անվլէթի, Ազադ-
տնէնիզի իւլըրինտէ օլան կըրչտէ էօյլէ
պիր գալա եաբմշ տըր քիշիմտի կըրչ,
Աէվասթօթօլուն հիշ պիր վազըթ օլ տէրէ,
ճէվէ վասըր օլմամըշ օլտուղու սուրէթտէ
տէհէլթլու պիր մահէլ օլմուշ տուր,
քէզալիք շուրասը տալիս այնի սուրէթ-
տէ տիգգաթա շահան պուլունմադտա
տըր քի, Բուսիանըն Գարա-տնէնիզալէ
իշլէլուն Թիւճճար վաթօրլարը գումբան-
եաթանըն վաթօրլար, իխթար խոխտիք-
տէն բէք վազըր շսնըր, ճէնկ կէ-
միլէրինէ թէպտիլ օլապիլճէք սուրէթ-
տէ եաբըմըշլար տըր :

Յորզէյմտէ (Պատ) գումուճու-
ուն պրիսի, Յրանսա իւէ միւսալէհա-
ր իմզաւմադ իշին քոնթ տը Պիզ-
նարգա ալէա պիր ալթուն գալէմ եօլ-
ամըլ տըր :

Գոնծ Պիզմարզ , մէզքիւր հետիյէ
ազգընտա իզհարը շիւքրանիեէթ իյ-
մէք իւզրէ , մէրգում գուեուսմուեա
ազորըը պիր մէթումպառնտա , մէզ-
քիւր գալւմ իլէ , Սւմանեա զըւըընա
տուլղուսոււնա շաեկսթէ օլմաեան
իշ պիր ահտնամէ իմբալամաեաճաղը-
ը պիտիւրմիշ տիր :

— Բրուսիա զըրաւընըն էմրի իւլ ,
 իլգաստա վէ Լօրէնտէ տօղմուչ օլան
 Երանօրզ հարպ էսիրլերի , գաթիէն
 Խախուս գաւէաւորտա ճէմ իտիլէճէք
 Իրր :

Մէջգիւր թէտպիրի թէքմիլ սուրէթ-
ռէ իճրա իյլմէք իշին շիւհէսիգ վադ-
թէ մուհթամ տըր, լաքին դալիէն
իլտիրիլտիկինէ նէզարէն, բօլթիդա-
ւս սէպէպլըրէ մէպնի, Ալմաննեամա
Խօյլէն Յրանսըզ էսրլըրինն ահվալի
սլահ Իտիլմէօ լաղըմ կէտիկինտէն,
սիսսուսէն միգուամն էսրլըր իշին
հիլիէտէ պիր մահալլ թախսիս օլու-
մահաղ տըր:

Գրքաւըն մզքիւր էմնեմէսի,
հնաճէ Արմանեալ օրան մարգուման
Երկրտուն հօր պիւրսինին, մուսքին
տուգու հալտէ. գիրաւթլա մէշլուր
մալարընը վէ պաշլըմ էյի եւլիպ
Ժուրապիլիւր վէ տօկուն մաայ պա-

պիլիք մահալէրտէ իջամէթ իթմէլէրէ.
Նի էմր էյլէմիշ տիր :

Պունսան տա մատտա , տախիլէն
նազըրընն պիր թալիմաթը , մեքու-
ման էսիրիրտէն պապըաըը , չէհրտե
սանաթ Դիլէ մէշըու օյմազ արզուսի
կիօսթէքտիքէրինսէ , հարպիեէ նէզա-
րէթի թարաֆընտան օլ պապտէ պիր
կիւճիւք չըգարըմաեանաղընը պիւ-
տիրփշ տիր :

(Վօրէջքօնաւանս տր Պէրլին)

—Կսգէ/թ տը Պուրս զագէ/թ ասընտա
շու վէճհ իլէ օգունմուչ սուր :

Լօսողաւան արտադրող մախուս
 լեւելրաֆար, Շրմալի Ամերիգա, Ա-
 րպամա մէսէլսինի եւէնիտէ մէյտա-
 նա չըգաբաճադ տըր տէյի Լնկիլիդ Է-
 լի բօլիթիգալարը պէճնիտէ պիր պի-
 հուզուրուդ հիւքմ իթմէքտէ օլտու-
 ղուէնու պիտիբիբիբ :

— Մօրկընքօս/թ ղազէ/թասը , Բու-
սիանըն ճէվապը հագգընտա շու վէճհ
իւէ պէեանը էքքեար էյլէմիշ տիր :

Թէէկկաֆ վասթթասը իլէ պիտորիլէն Ժուրնալ տը Սին-Բէթըրսպուրի զազթթասընըն պէնտինի օգուսուսուզ տուր : Մէգքիւր պէնտ , եալընըզ պիւր Բուս զազթթասը թարաֆընտան օլուսայիլիւր քիւսթախ պիւր թէհտիտ տիւր Բուսիս , ահնամէլէրի աեազ ալթընտ ալմադտա վէ պինապէրին Ալօթըրիս տախի , 1856 ահտնամէսինին պօղուսմասըսն եարտըմվէ Եարզը Բուսիսեա թէսն իթմէտիլինտէ , իլըուտէ Բուսիսալըն իթըմըն ուղըսեանադ տըր տէյի պիտորիլէքատ տիւր : Մէգքիւր Բուս զալէթթասը , մէգքիւր թէհտիտտէն հասըլ օլան թէհասիլի տահա քիեատտէ քուվլէթլէ իյլէմէք իչին զայլէթ խօյրաթէնտ հադարէթլէր տախի իյլէմիչ տիւր , Լաքին պուսուսն իլէ պէրապէր շու տախի ահիհ տիւր քի Ղարպի տէվլէթլէր , Ալմըսթըրանըն Գըըմմ մուհարէպէսի վէ Լարիս քոսթըրանաը հէնկեամընտա քէնս ուիլէրէ իյլէմիչ օլտուղու խըտմէթլէրին պէտէլինի բէք ֆէնա սուրէթտէ էտտէ : Քիչլէր իւր , Պու պապտէ , իթպլեալէ Ալմանեա մուհարէպէլէրինի վէ ին իլթլէրանըն իթթիխազ իյլէմիչ օլտուղու պիգայտ թալըր ու հարէքլմիլինի էրեսալթըր իթտիւրիւրիզ : Իմտի , Ալօթըրիս հիւքիւմէթի տախի պու կուսքի իսին քէնտի թարաֆընտան իհթիւրազ լէ տալլանմեա մէհպուր պուլուսն ազտա տըր :

— Բերէս շագէթասընըն պէտանընա
էզարէն, Մաճարիս/թանըն րէյիսի զիւ-
էլասը Գոնթ Սնտրասի, Շարք մէսէ
սինին սուլէ թարիքի իլէ հալլ օլուն-
ասը թարաֆընը թուլթմագտա սրրւ:

— Էնտէքանտանա Պէթ զազգթա-
նտա չու լճէ՛՛ն ի՛կ օգունմույ տուր
նիթթլըա էլէխի Օաօ Բըսըլ, Բրու
նա Տիւքիմէթնտէն, տէյիւ եալը-
զ Բուսիանըն պու տէֆա իթթիխազ
լնտէկի Թալը ու հարէքէթի հադ-

